

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเพศของอาจารย์ ประสบการณ์การสอน เกรดรายวิชา ระดับชั้นปี ขนาดของชั้นเรียน และผลการประเมินตนเองของนักศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา สร้างสมการถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรเพศของอาจารย์ ประสบการณ์การสอน เกรดรายวิชา ระดับชั้นปี ขนาดของชั้นเรียน และผลการประเมินตนเองของนักศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา และพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์ประจำวิชาในฐานะผู้รับการประเมินจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ภาคปกติ บางแสน) ของมหาวิทยาลัยบูรพา ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2549 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย จำนวน 84 คน และนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินอาจารย์ประจำวิชา จำนวน 2,222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอน ซึ่งสร้างโดยงานประกันคุณภาพการศึกษา กองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นต่อการเรียนของตนเอง ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการสอนของอาจารย์ และส่วนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบใส่ตัวแปรพร้อมกัน และแบบเป็นขั้นตอน ใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition

สรุปผลการวิจัย

1. ตัวแปรผลการประเมินตนเองของนักศึกษา (SSR) ตัวแปรเพศของอาจารย์ (SEX) ตัวแปรประสบการณ์การสอน (TE) และตัวแปรเกรดรายวิชา (CG) มีความสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (RIQ) เท่ากับ .56 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ตัวแปรผลการประเมินตนเองของนักศึกษา (SSR) เพศของอาจารย์ (SEX) ประสบการณ์การสอน (TE) และเกรดรายวิชา (CG) ร่วมกันทำนายตัวแปรผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (RIQ) ได้ร้อยละ 32.00 สามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณทำนายผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (RIQ) ได้ ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$RIQ = 2.32 + 0.48 (SSR) + 0.06 (SEX) - 0.03 (TE) + 0.02 (CG)$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{RIQ} = 0.54 Z_{SSR} + 0.06 Z_{SEX} - 0.05 Z_{TE} + 0.04 Z_{CG}$$

3. เมื่อใช้ตัวแปรเกรดรายวิชาปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ได้สมการค่าปรับแก้ ดังนี้

$$\text{Adjusted value} = 0.2273 + (y - 0.079X)$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 กำหนดว่า “ตัวแปรเพศของอาจารย์ ประสิทธิภาพการสอน เกรดรายวิชา ระดับชั้นปี ขนาดของชั้นเรียน และผลการประเมินตนเองของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับ ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา”

ผลการวิจัยประเด็นนี้มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1.1 ตัวแปรเพศของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของ อาจารย์โดยนักศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เพศหญิงได้รับผลการประเมิน คุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาสูงกว่าเพศชาย สอดคล้องกับสมมติฐาน เพราะเพศหญิงส่วนใหญ่ มีความสามารถทางด้านภาษา การเขียน และมีสติปัญญามากกว่าชาย แต่เพศชายส่วนใหญ่มีความสามารถ ทางด้านคณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มากกว่าเพศหญิง ด้านอารมณ์เพศ หญิงมีความมั่นคงทางอารมณ์น้อยกว่าเพศชาย ทางด้านสติปัญญาเพศชายส่วนใหญ่จะมีความคิด เขียนแหลม ลึกซึ้ง และหนักแน่นกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟลด์แมน (Feldman, 1993) ที่ได้ศึกษาทัศนคติในการประเมินอาจารย์ของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์เพศชายและอาจารย์เพศหญิง ในมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า อาจารย์เพศหญิงได้รับผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนสูงกว่า อาจารย์เพศชาย

1.2 ตัวแปรประสิทธิภาพการสอน มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอน ของอาจารย์โดยนักศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ประสิทธิภาพสอนน้อยได้รับผล การประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาสูงกว่าประสิทธิภาพสอนมาก สอดคล้องกับ สมมติฐาน เพราะอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพการสอนน้อยมีอายุใกล้เคียงกับนักศึกษาและเป็นระยะวัยผู้ใหญ่ ตอนต้น มีช่วงอายุประมาณ 20-25 ปี ส่วนนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง ช่วงอายุ 16-17 ปี และเป็นระยะวัยรุ่นตอนปลาย ช่วงอายุ 18-25 ปี ความใกล้เคียง

ของอายุระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ทำให้อาจารย์เข้าใจในโลกทัศน์ของเด็กเพราะฟังจะได้ผ่าน
 ระยะวัยรุ่นตอนกลางและระยะวัยรุ่นตอนปลายมา ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนมากมีระยะเวลา
 ในการสอนระดับอุดมศึกษามากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยส่วนมากมีอายุระหว่าง 40-65 ปี ศรีเรือน แก้วกังวาน
 (2545, หน้า 472) กล่าวว่า เป็นวัยกลางคน อยู่ช่วงกลางระหว่างวัยผู้ใหญ่ตอนต้นกับวัยสูงอายุ ทำให้เกิด
 สภาวะ “ช่องว่างระหว่างวัย” เนื่องจากเด็กมักมีความรู้สึกว่าเขามีโลกของตนเอง ผู้ใหญ่กว่าหรือเล็กกว่า
 เขาไม่เข้าใจ ในขณะเดียวกันก็เห็นห่างทางความคิดเห็น เจตคติ รสนิยม และพฤติกรรมอื่น ๆ ไปไกล
 ออกจากบุคคลอื่น ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นค่อนข้างมากกว่าวัยอื่น ๆ สภาวะนี้เป็นพฤติกรรม
 ด้านลบระหว่างวัยรุ่นกับวัยผู้ใหญ่ที่จะต้องเกี่ยวข้องกันในฐานะที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์
 จึงทำให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยได้รับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์มากกว่า
 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์ช (March, 1997) ที่ได้ศึกษาการประเมิน
 คุณภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยนักศึกษา ปรากฏว่า ประสบการณ์การสอนมีความสัมพันธ์
 กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา

1.3 ตัวแปรเกรดรายวิชา มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์
 โดยนักศึกษอย่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เกรดรายวิชาต่านักศึกษาประเมินคุณภาพ
 การสอนของอาจารย์สูงกว่าเกรดรายวิชาสูง สอดคล้องกับสมมติฐาน เพราะนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ
 อาจจะเกรงว่าผลการประเมินการสอนจะมีผลต่อผลการเรียนของตนจึงประเมินอาจารย์ผู้สอนสูงไว้ก่อน
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิปปิง (Shiping, 2000) ที่ได้ศึกษาความหมายของเกรดที่คาดหวัง ความหมาย
 การประเมินการสอน และการประเมินการสอน ปรากฏว่า เกรดที่นักศึกษาคาดหวังมีความสัมพันธ์
 กับผลการประเมินการสอน โดยนักศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์ช (March, 1980)
 ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของเกรดที่คาดหวัง เพศของนักศึกษา เพศของอาจารย์กับการประเมินประสิทธิภาพ
 การสอนโดยนักศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษาประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ต่ำ เมื่อนักศึกษา
 คาดหวังเกรดต่ำ และนักศึกษาประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สูง เมื่อนักศึกษาคาดว่าจะ
 ได้เกรดสูง (นักศึกษาที่คาดหวังเกรด A จะประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สูง นักศึกษา
 ที่คาดหวังเกรด B จะประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ระดับปานกลาง และนักศึกษาที่
 คาดหวังเกรด C จะประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ต่ำ)

1.4 ตัวแปรผลการประเมินตนเองของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการประเมิน
 คุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษอย่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผลการประเมิน
 ตนเองของนักศึกษาสูง นักศึกษาประเมินคุณภาพการสอนสูงกว่าผลการประเมินตนเองของนักศึกษาต่ำ
 สอดคล้องกับสมมติฐาน เพราะผลการประเมินตนเองเป็นวิธีการหนึ่งที่จะสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
 เรียนของตัวผู้เรียนเอง ทำให้เกิดการรับรู้และมีความเข้าใจในตนเอง อีกทั้งยังเกิดความรู้สึกรับ

ในผลการประเมิน พร้อมทั้งจะปรับปรุงตนเองให้เป็นไปตามความคาดหวังได้ เพราะหากผู้เรียนประเมินตนเองจะสามารถพิจารณากระบวนการเรียนของตนเองได้อย่างชัดเจน (March, 1982) ผลการประเมินตนเองของนักศึกษาเป็นการรับรู้ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง และการรับรู้ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองเป็นการรับรู้ความสามารถของตนทางด้านวิชาการ ชุง และ เฮนสัน (Schunk & Hanson, 1989, p. 352) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนทางด้านวิชาการ หมายถึง บุคคลที่สามารถตัดสินความสามารถของตนในการจัดการกับวิชาที่ตนต้องศึกษาได้ สอดคล้องกับ เดชาร์มส์ (DeCharms, 1976) ที่กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการเรียน เพราะถ้านักศึกษารับรู้ว่าคุณมีความสามารถในการวิชาใดวิชาหนึ่ง ก็จะมีคามมั่นใจตนเอง ยอมรับและเข้าใจในความสามารถของตนเอง และยังสอดคล้องกับ ปิยพร อาศัยสุข (2548, หน้า 92) ที่กล่าวไว้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนมีผลทำให้นักเรียนได้ทราบถึงคุณลักษณะทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไขของตนเอง มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเพิ่มขึ้นได้ตรงเป้าประสงค์ จึงเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีความอดทนมานะพากเพียรในการเรียนทำให้มีผลการเรียนสูงขึ้น และสามารถกำหนดเป้าหมายในการเรียนได้เพิ่มขึ้น การที่ได้รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถสูงนั้น ทำให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นด้วย เวนท์ลิง (Wentling, 1980, p. 38) และในขณะที่มีการเรียนการสอน บุคคลที่รู้เห็น เข้าใจอยู่ตลอดเวลา คือ อาจารย์กับผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ที่ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนและเป็นผู้รับผลโดยตรงทำให้สามารถทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเรียนของตนเองและการสอนของอาจารย์ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นสารสนเทศที่ดีที่สุดในการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน เป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือแก่ผู้เรียนและผู้บริหารที่มีต่ออาจารย์ (Wentling, 1980, p. 38) และสารสนเทศจากผู้เรียนยังสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการสอนอาจารย์ผู้สอน และเป็นข้อมูลหรือที่มาของการประเมินการสอน (Rinn, 1981, p. 125) สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกลแบทซ์ (Gaubatz, 1999, Abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ทางการเรียนของนักศึกษากับการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ปรากฏว่า การรับรู้ทางการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์

1.5 ระดับชั้นปี ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษายังไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ระดับชั้นปีไม่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน เพราะในการเรียนการสอนนั้นสิ่งที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันมาก คือ ผู้เรียนกับผู้สอน (เฉลิมพล โพธิ์ศรี, 2546, หน้า 9) หากผู้เรียนมีเจตคติต่อวิชา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพยายามในการเรียน ความถนัดในการเรียน (สุชาติ จันทรหอม, 2546) และผู้สอนมีองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพการสอน เช่น ทักษะการสอน เทคนิคการสอน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนก็จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนดี เมื่อผู้เรียน

มีผลการเรียนดีน่าจะเป็นประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์สูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอลลิส และคณะ (Ellis et al., 2003, p. 35) ที่ได้ศึกษาเกรตรายวิชากับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ และผลการประเมินรายวิชา ปรากฏว่า ระดับชั้นปี ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์และผลการประเมินรายวิชา

1.6 ขนาดของชั้นเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ขนาดของชั้นปี ไม่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน เพราะขนาดของชั้นเรียน เป็นเพียงส่วนหนึ่งของบริบทการสอน บรอนเฟนเบรนนอร์ (Bronfenbrenner, 1977, p. 531) กล่าวว่า ในการเรียนการสอนจำเป็นต้องศึกษาหรือมองถึงบริบทของสิ่งอื่นด้วย เนื่องจากสิ่งต่าง ๆ ไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวเพียงลำพัง แต่อาศัยอยู่กับสิ่งแวดล้อมซึ่งมีอิทธิพลต่อสิ่งนั้น สอดคล้องกับ ทิศนา แจมณี (2545, หน้า 17) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน คือ ผู้สอน ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม อารมณ์ ใจเที่ยง (2537, หน้า 1) กล่าวว่า ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทิศนา แจมณี (2545, หน้า 384) ดังนั้นผู้สอนจะต้องมีทักษะและเทคนิคการสอน เพราะเทคนิคการสอนเป็นกลวิธีต่าง ๆ ที่เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน หรือการกระทำต่าง ๆ ในการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เฟร์นันเดซ และคณะ (Fernandez et al., 1998, pp. 596-604) ที่กล่าวว่า ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์สูงหรือต่ำไม่ได้ขึ้นอยู่กับชั้นเรียนขนาดเล็กหรือชั้นเรียนขนาดใหญ่ แต่น่าจะมาจากคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาหรือชั้นเรียนนั้น ๆ การเลือกเรียนกับผู้สอนที่มีชื่อเสียงในการสอนของผู้เรียน การให้กำลังใจในการสอนของผู้เรียนในชั้นเรียน ทักษะการสอน และเทคนิคการสอนของผู้สอน

2. สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 “กำหนดว่า สามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณทำนายผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ด้วยตัวแปรเพศของอาจารย์ ประสบการณ์การสอน เกรตรายวิชา ระดับชั้นปี ขนาดของชั้นเรียน และผลการประเมินตนเองของนักศึกษา”

ตัวแปรผลการประเมินตนเองของนักศึกษา (SSR) เพศของอาจารย์ (SEX) ประสบการณ์การสอน (TE) และเกรตรายวิชา (CG) ร่วมกันทำนายตัวแปรผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (RIQ) ได้ร้อยละ 32.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอลลิส และคณะ (Ellis et al., 2003, p. 35) ที่ได้ศึกษาเพศของอาจารย์ ประสบการณ์การสอน เกรตรายวิชา ระดับชั้นปี และขนาดของชั้นเรียน กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์และผลการประเมินรายวิชา วัดดูประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเพศของอาจารย์ ประสบการณ์การสอน เกรตรายวิชา

ระดับชั้นปี และขนาดของชั้นเรียน กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์และผลการประเมินรายวิชา ปรากฏว่า ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ เกรดรายวิชา และขนาดของชั้นเรียน และผลการประเมินรายวิชา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับตัวแปร 2 ตัว ได้แก่ เกรดรายวิชา และขนาดของชั้นเรียน

3. สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 กำหนดว่า “ตัวแปรทำนายสามารถรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาได้”

ผู้วิจัยนำตัวแปรเกรดรายวิชาที่สามารถทำนายผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษามาพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา เพราะเกรดเป็นดัชนีที่เหมาะสมที่สุดในการบ่งชี้คุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน (Cohen & McKeachie, 1980, p. 148) เป็นข้อมูลหรือที่มาของผลการประเมินการเรียนการสอน และเพื่อนำสมการค่าปรับแก้ไปปรับปรุงผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาคือ เป็นที่น่าเชื่อถือ โดยนำสมการค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ประจำในฐานะผู้รับการประเมินจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2549 จำนวน 84 คน ปรากฏว่า มีอาจารย์ที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลการประเมินที่ยังไม่ปรับแก้ จำนวน 29 คน ต่ำกว่าผลการประเมินคุณภาพที่ยังไม่ปรับแก้ จำนวน 49 คน และเท่าเดิม จำนวน 6 คน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยครั้งนี้พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยผู้ศึกษา คือ ผลการประเมินตนเองของนักศึกษา เพศของอาจารย์ ประสบการณ์การสอน และเกรดรายวิชา

ผลการประเมินตนเองของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยผู้ศึกษา ดังนั้นอาจารย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้นักศึกษามีการรับรู้ความสามารถตนเอง เพราะผลการประเมินตนเองเป็นการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนของตัวผู้เรียนเอง ทำให้เกิดการรับรู้และมีความเข้าใจในตนเอง อีกทั้งยังเกิดความรู้สึกยอมรับในผลการประเมิน พร้อมทั้งจะปรับปรุงตนเองให้เป็นไปตามความคาดหวังได้

ประสบการณ์การสอนมีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ดังนั้นควรส่งเสริมประสบการณ์การสอนให้กับอาจารย์เพื่งบรรจุเป็นอาจารย์ใหม่ ได้ศึกษาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสอนให้มีความรู้และเข้าใจถ่องแท้ เพื่อการดำเนินการสอน

ได้อย่างมั่นใจและมีคุณภาพ โดยการเข้าร่วมสังเกตการณ์สอนอาจารย์เก่า ตลอดจนศึกษาแนวทางการปฏิบัติในการสอนจากอาจารย์เก่า ศึกษาจากเอกสาร หนังสือหรือจากการศึกษาอบรมทั้งภายในและภายในสถาบันเมื่อมีโอกา สำหรับอาจารย์ที่ผ่านการสอนมาแล้ว ไม่ว่าจะเคยสอนมานานแล้วเท่าใดก็ตามควรมีการทบทวนวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา โดยศึกษาหาความรู้ทางวิชาการผ่านแหล่งวิชาการอื่น ๆ ในช่วงระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสอน เช่น ศึกษาด้วยตนเอง หรือการเข้าประชุม อบรมทางวิชาการทั้งในและนอกสถาบัน

เกรตราชวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยผู้นักศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนทุกคนดำเนินการตัดเกรดอย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นธรรม โดยผู้บริหารต้องหามาตรการดำเนินการให้อาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบ และตัดเกรดอย่างรอบครอบเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเที่ยงตรงและเป็นธรรม

2. อาจารย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรนำผลการปรับปรุงแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนำไปปรับปรุงผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยผู้นักศึกษาให้เป็นที่น่าเชื่อถือ เป็นข้อมูลป้อนกลับ การจัดอันดับคุณภาพการสอน และใช้เป็นแนวทางในการตัดสินผลการปฏิบัติงาน หรือนำผลการประเมินการสอนไปเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ และพิจารณาความดีความชอบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรนำตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาศึกษา เช่น ชื่อเสียงอาจารย์ผู้สอน แรงจูงใจก่อนเรียน การงานในชั้นเรียน ความยากของเนื้อหาวิชา และผลการประเมินรายวิชา เป็นต้น
2. ควรศึกษาการวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ โดยการประยุกต์โปรแกรม HLM กับข้อมูลสองระดับ ได้แก่ ระดับนักเรียน และระดับชั้นเรียน
3. ควรมีการศึกษาค่าปรับปรุงแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยนักศึกษายกกลุ่มตามสาขาวิชาออกเป็น 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์